

M.p., środa, 20 września 1944 r.

Nr 193

ZAWIESZENIE BRONI MIĘDZY ROSJĄ A FINLANDIĄ PODPISANE

Moskwa, 19.IX. Dzisiaj podpisane zostało w Moskwie fińsko-sowieckie zawieszenie broni. W imieniu Związku Sowieckiego i W. Brytanii umowę podpisał gen.-pułkownik Żdanow (przyp. red. Strony Zjednoczone nie są w wojnie z Finlandią). W imieniu Finlandii - minister spraw zagranicznych i trzech generałów. Umowa, której warunki ogłoszone będą później, wchodzi natychmiast w życie.

Helsinki, 19.IX. Na dzisiejszym tajnym posiedzeniu parlament fiński zaakceptował warunki zawieszenia broni.

Sztokholm, 19.IX. Radio szwedzkie donosi, że po podpisaniu umowy o zawieszeniu broni, w Moskwie toczą się obecnie narady przedstawicieli sztabów rosyjskiego i fińskiego, które mają na celu ustalenie zasad wspólnego działania przeciw wojskom niemieckim, znajdującym się na terytorium fińskim.

Kim jest pan Żdanow?

M.p., 19.IX. Gen.-pułkownik Żdanow, któremu przypadek zaszczyt podpisania rozejmu nie tylko w imieniu Związku Sowieckiego, ale i W. Brytanii, jest nikim innym, jak do brze znanym już z poprzedniej działalności jednym z członków politbiura partii komunistycznej i jednym z najbliższych współpracowników Stalina. W latach przedwojennych zasłynął z wykładów, w których atakował politykę t.zw. państwa kapitalistycznych. Jako sekretarz komitetu partyjnego w Leningradzie w latach 1941/42, kierował obroną tego miasta. Niedawno mianowany został zastępcą Stalina w jego charakterze jako komisarza obrony narodowej, i wówczas otrzymał swą obecną rangę. Według zgodnych opinii Żdanow jest jednym z najwykwywowszych ludzi w Sowietach i władza jego stale wzrasta.

STAN WOJENNY W DANII

Sztokholm, 19.IX. Niemieckie władze okupacyjne w Danii ogłosiły w całym kraju stan oblężenia. Duńska policja została rozbrojona i internowana. Służbę porządkową objęły niemieckie oddziały wojska i SS. Wprowadzono karę śmierci za posiadanie broni. Zarządzenia te spowodowane zostały rzekomo wykryciem przygotowań do powstania. Duński ruch podziemny lada chwila oczekuje inwazji wojsk alianckich.

Sztokholm, 19.IX. Radio szwedzkie doniosło wieczorem, że wojska niemieckie przypuściły szturm do położonego pod Kopenhagą zanku, gdzie przebywa król duński. Policjanci duńscy bronią zanku.

GEN. BOR O SOBIE

Londyn, 19.IX. W podanej przez gazetę "Times" rozmowie lotnika brytyjskiego z gen. Borem, o której już do nosiliśmy, znalazły się oile kawe szczegóły, dotyczące osoby dowódcy Polskiej Armii Krajowej. Gdy lotnik brytyjski prosił gen. Bora, aby ten opowiedział mu, ile może najwięcej o sobie, gen. Bor oświadczył, że jest żołnierzem od 1914 r. "Natyoh niast po katastrofie 1939 r. - powiedział gen. Bor - zacząłem pracować nad zorganizowaniem Polskiej Armii Podziemnej, najpierw w Krakowie, a następnie w 1941 r. w Warszawie jako zastępca komendanta głównego P.A.K. Po aresztowaniu komendanta głównego przez Niemców w 1943 r. objąłem po nim dowództwo Armii Krajowej."

50 DNI WALKI WARSZAWY

M.p., 19.IX. W dniu dzisiejszym minęło 50 dni od chwili podjęcia przez oddziały Polskiej Armii Krajowej otwartej walki z Niemcami w Warszawie.

Londyn, 19.IX. Radio brytyjskie donosi, że formacja samolotów sojuszników, która wczoraj zrzuciła zaopatrzenie dla Warszawy i wylądowała w bazach sowieckich, była jedną z największych formacji, jakie dotychczas dokonały przelotów wahadkowych. Bombowce były eskortowane przez myśliwce, z których część lądowała w Rosji zaś część wróciła do W. Brytanii. Bombowce nie miały żadnego ładunku bomb, a cała powierzchnia nośna wypełniona była zaopatrzeniem. Straty sojuszników wyniosły tylko 2 bombowce i 2 myśliwce. Zestrzelono 4 myśliwce niemieckie i 3 zniszczono na ziemi. Począwszy od Warszawy, bombowce były eskortowane również przez bombowce sowieckie.

Londyn, 19.IX. Komunikat gen. Bora z 18 b.n. donosi, że aktywność wojsk niemieckich zmniejszyła się. Środmieście jest nadal ostrzeliwane przez ciężką artylerię. Nad Wisłą walki wzdłuż wiskostrady. Na Mokotowie odparto natarcie na redutę polską na ul. Belwederskiej. Niemcy starają się utrzymać południową linię obrony miasta wzdłuż szlaku Wilanów-Służewiec-Okęcie. W puszczy Kampi noskiej i koło Sochaczewa udane wypadły oddziałów polskich.

SZYBKI MARSZ ANGLIKÓW WCEŁĄB HOLANDII

Londyn, 19.IX. W ciągu ostatnich 24 godzin oddziały II armii brytyjskiej posunęły się o 50 km w głąb Holandii, zdobyły miasto Eindhoven i połączyły się z oddziałami armii spadochronowej koło Vechel (19 km na północ od Eindhoven). Anglicy naszerują szybko dalej na północ w kierunku Nijmegen (32 km od Vechel), gdzie wylądowały inne oddziały spadochronowe. Według ostatnich wiadomości wojska brytyjskie są o 5 km od tego miasta. Jeżeli Anglikom uda się połączyć z trzecią grupą spadochroniarzy, która lądowała koło miejscowości Arnhem (16 km na północ od Nijmegen), położonej nad północną odnogą Renu (t.zw. Lek), wówczas wojska sojusznicze będą miały otwartą drogę do północnych Niemiec, której nie będzie zagrażać żadna poważna przeszkoda wodna.

Berlin, 19.IX. Niemiecka agencja informacyjna doniosła dziś wieczorem o nowych lądowaniach wojsk sojuszniczych w holenderskich prowincjach Utrecht i Gelderland. Prowincje te leżą między Renem a Zuiderzee, i doniesienia te oznaczają, że walki toczą się już na północ od Renu.

Londyn, 19.IX. Korespondenci wojenni donoszą, że do Holandii przewożone są bez przerwy drogą lotniczą posiłki w ludziach i materiale. Opór niemiecki w Holandii słabnie.

Walki na linii Zygryda

Londyn, 19.IX. Według ostatnich doniesień ozołgi amerykańskie zbliżają się do Düren (25 km na wschód od Akwizgranu i 35 km od Kolonii). Na ulicach Akwizgranu nadal toczą się walki. Między Akwizgranem a Trewiren Amerykanie zdobyli 5 małych miasteczek niemieckich. Niemcy stawiają na całej linii Zygryda rozpaczliwy opór, i w ciągu ostatniej doby przechodzili wielokrotnie do przeciwnatarć, które jednakże nie były zakrojone na wielką skalę i z łatwością zostały odparte. Dalej na południe najcięższe walki toczą się wokół nienal już zupełnie otoczonego przez III armię amerykańską Metz. Pozycji niemieckich bronią tu "samobójcze bataliony", złożone z fanatycznie walczących młodych hitlerowców. Na wschód od Nancy Amerykanie są o 80 km od Strasburga. Jeszcze dalej na południe inne oddziały III armii zbliżają się od północy do miasta Remiremont (20 km na południe od Epinal i 80 km na zachód od Colmaru w Alzacji). Od południa naszerują na Remiremont wojska VII armii.

NOTA ALIANKA DO SZWECJI

Sztokholm, 19.IX. Anglia, St. Zjedn. i Rosja przesłały Szwecji ostrą notę z powodu wysyłania do Niemiec materiałów wojennych.

ROSJANIE ATAKUJĄ NA CAŁYM FRONCIE

Berlin, 19.IX. Komunikat niemiecki donosi, że Rosjanie przekroczyli Wisłę pod Warszawą. W Siedmiogrodzie wojska sowieckie zbliżają się do Timisoara (Temesvar), Arad i Oradea Mare (Nagy Varad).

Oznaczałoby to, że nienal cały Siedmiogród jest już w rękach Rosjan i że zbliżają się oni do przedwojennej granicy Węgier. Ponadto Berlin donosi o rozpoczęciu wielkiej ofensywy sowieckiej na Lotwie i w Estonii. Ma się tam toczyć największa bitwa, jaką kiedykolwiek widać front wschodni.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn, 19.IX. Premier Mikołajczyk wygłosił przez radio przemówienie do walczącej Warszawy z okazji udzielenia jej pomocy przez lotnictwo amerykańskie.

Rzym, 19.IX. Amerykańskie latające fortece, które wczoraj zrzuciły zapatrzanie dla Warszawy, wystartowały dziś z baz sowieckich i wylądowały popołudniu we Włoszech, bombardując po drodze obiekty na Węgrzech.

Moskwa, 19.IX. Komunikat sowiecki donosi o zdobyciu przez wojska rosyjskie miejscowości Walga na pograniczu Łotewsko-estońskim na linii kolejowej Tallinn-Ryga, oraz o przerwaniu frontu niemieckiego na południe od Rygi na szerokości 130 km.

Londyn, 19.IX. Koła sojusznicze potwierdzają doniesienie, że marsz Rundstedt objął z powrotem naczelną dowództwo na froncie zachodnim.

Londyn, 19.IX. Oddziały I armii amerykańskiej przekroczyły w nowym punkcie granicę niemiecką na wschód od Maestricht.

Bruksela, 19.IX. Parlament belgijski zebrał się dziś po raz pierwszy od roku 1940.

AKCJA PATRIOTÓW HOLENDESKICH

Londyn, 19.IX. W odpowiedzi na wezwanie rządu holenderskiego, skierowane do kolejarzy Holandii, aby natychmiast rozpoczęli strajk od poniedziałku nie kursuje w Holandii ani jeden pociąg tramwaj czy sanochód. Ten strajk komunikacyjny stwarza dla wojsk niemieckich poważne dodatkowo obciążenie.

PODRÓŻE GEN. DE GAULLE'A

Paryż, 19.IX. Gen. de Gaulle powrócił do Paryża z objazdu Francji, w czasie którego odwiedził Lion, Marsylię, Tuluzę, Bordeaux i Orlean. We wszystkich tych miastach ludność zgotowała mu entuzjastyczne przyjęcie. Opinia publiczna żąda sądu nad ministrami Vichy.

KOGO ARRESZTOWANO W RUMUNII

Moskwa, 19.IX. W uzupełnieniu wczorajszego komunikatu o aresztowaniu marsz. Antonescu, doniesiono dziś, że poza tym aresztowano jeszcze w Rumunii b. ministra spraw zagr. Michała Antonescu, b. ministra wojny i kilka innych osobistości rumuńskich, oraz Niemców: Clodiusa i gen. Stage, b. gubernatora Warszawy.